

Předkládací zpráva

Veřejná ochránkyně práv využívá svého oprávnění podle ustanovení § 22 odst. 2 a § 20 odst. 2 písm. a) zákona č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o veřejném ochránci práv“), a vyrozumívá vládu o nezákonné správní praxi úřadů práce při rozhodování o žádostech o příspěvky aktivní politiky zaměstnanosti, jakož i o tom, že ministryně práce a sociálních věcí odmítla požadavek na metodické usměrnění podřízených úřadů.

Ze své praxe veřejná ochránkyně práv zjistila, že úřady práce při posuzování žádostí o přiznání příspěvku aktivní politiky zaměstnanosti dle zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, nevedou správní řízení dle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů. Tyto žádosti pouze neformálně posoudí, v případě kladného stanoviska uzavřou s žadatelem veřejnoprávní smlouvu, avšak v případě negativního stanoviska žadatele pouze neformálně vyrozumí o výsledku svého posouzení. Toto vyrozumění neobsahuje individualizované odůvodnění, proč nebylo konkrétní žádosti vyhověno. Vysvětlení nepřiznání příspěvku aktivní politiky zaměstnanosti je stručné a obecné, tudíž není patrné, z čeho úřad práce při posuzování vycházel a z jakých konkrétních důvodů daná žádost nevyhověla zákonným požadavkům.

Tuto praxi je nutné považovat za nezákonnou a netransparentní. Rozhodování o žádosti o příspěvek aktivní politiky zaměstnanosti je svým charakterem rozhodováním o právech a povinnostech žadatele, a mělo by tudíž probíhat v rámci správního řízení. Správní orgán při zvažování, zda příspěvek poskytne či nikoliv, využívá širokého správního uvážení, vykládá neurčité právní pojmy a celý proces směřuje v případě pozitivního rozhodnutí úřadu práce k založení nových práv či povinností žadatele. V souladu s § 44 správního řádu by tedy podáním žádosti o příspěvek mělo být zahájeno správní řízení, které by buďto vyústilo v uzavření dohody o poskytnutí příspěvku s žadatelem (jedná se o veřejnoprávní smlouvu ve smyslu § 161 správního řádu), nebo by bylo ukončeno zamítavým rozhodnutím s řádným odůvodněním. Tak se však v praxi neděje.

I přes dlouhodobou snahu o nápravu této situace, která zahrnovala i několikrát jednání s ministryní práce a sociálních věcí, však názor veřejné ochránkyně práv nebyl vyslyšen. Nezbylo tedy, než o výše uvedené chybné správní praxi vyrozumět vládu a požadovat, aby ministryni práce a sociálních věcí uložila učinit nápravu formou metodického vedení úřadů práce k tomu, aby o žádostech o příspěvky aktivní politiky zaměstnanosti vedly správní řízení.